

دستور عمل اجرایی

برنامه حمایت تغذیه ای مادران باردار و شیرده دچار سوء تغذیه نیازمند

پیرو تفاهم نامه مشترک فی مابین معاونت بهداشت و کمیته امداد امام خمینی (ره) برنامه حمایت تغذیه ای مادران باردار و شیرده دچار سوء تغذیه نیازمند در مناطق روستایی، شهری و حاشیه شهرها تحت پوشش آن معاونت که براساس شاخص های نیازمندی منطقه انتخاب شده اند، اجرا می شود.

هدف

ارتقاء وضعیت تغذیه مادران باردار نیازمند تحت پوشش برنامه حمایت تغذیه ای این برنامه با مشارکت بخش های زیر به مورد اجرا گذاشته می شود:

- ۱- کمیته امداد امام خمینی (ره)
- ۲- معاونت بهداشت وزارت بهداشت:
- ۳- مرکز مدیریت شبکه
- ۴- دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس
- ۵- دفتر بهبود تغذیه جامعه
- ۶- اداره جوانی جمعیت
- ۷- مرکز سلامت محیط و کار

گروه هدف مداخله:

در این برنامه، مادران باردار و شیرده مبتلا به سوءتغذیه و نیازمند از ابتدای بارداری تا ۲ سال پس از زایمان تحت پوشش قرار می گیرند.

مناطق مداخله: مناطق روستایی، شهری و حاشیه شهرها تحت پوشش معاونت های بهداشتی دانشگاه های علوم پزشکی کشور می باشد.

نکات اجرایی برنامه:

- ارسال فرم مشخصات فردی مادر و تحویل سبد غذایی یا کارت خرید کالا ، موکول به موافقت کتبی مادر از طریق دادن پاسخ مثبت به پرسش " آیا مادر باردار/ شیرده مبتلا به سوءتغذیه خواهان معرفی به کمیته امداد ح امام خمینی(ره) برای دریافت سبد غذایی است؟" خواهد بود. و در صورت پاسخ "بلی" مادر واجد شرایط، معرفی مادر برای دریافت سبد غذایی بلامانع است.
- کلیه مادرانی که سبد غذایی دریافت می کنند ملزم به دریافت کارت مراقبت و شرکت در کلاس های آموزشی مربوطه که توسط کارکنان بهداشتی برگزار می شود، می باشند.
- حضور مادر در کلاس آموزشی پس از تأیید خانه بهداشت/پایگاه سلامت/مراکز خدمات جامع سلامت مبنی بر آموزش کامل مادر در خصوص مسائل بهداشتی، تغذیه ای در کارت مخصوصی که تهیه شده است، ثبت گردد.
- در صورت شرایط بحرانی همچون کرونا و یا وضعیت بارداری مادر، آموزش های مجازی و غیر حضوری جایگزین کلاس های حضوری می شود. لازم به ذکر است که آموزش های لازم در مراقبت های بارداری همچون سابق ادامه خواهد داشت.

- با توجه به وضعیت بارداری مادر، ضرورتی بر حضور مادر جهت دریافت سبد غذای نیست و هر یک از اعضای خانواده می تواند نسبت به دریافت سبد غذایی اقدام نماید.

- گزارش عملکرد در پایان هر سال توسط دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی تکمیل و به دفتر بهبود تغذیه جامعه در ستاد وزارت بهداشت ارسال می شود.

- سبد غذایی پیشنهادی توسط دفتر بهبود تغذیه جامعه در وزارت بهداشت تدوین می شود. استانها با توجه به غذاهای بومی می توانند مواد غذایی سبد را با هماهنگی دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت و کمیته امداد امام خمینی (ره) جایگزین نمایند.

شاخص های انتخاب مادران باردار تحت پوشش برنامه:

الف) شاخص های بهداشتی- تغذیه ای مطابق جدول زیر که توسط معاونت بهداشت دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی بررسی می شود

نام شاخص	امتیاز
BMI کمتر از ۲۰	۴
یا هموگلوبین کمتر از ۱۱ گرم در دسی لیتر	۳
یا وزن گیری کمتر از حد مطلوب در دوران باردار	۲

اولویت	امتیاز کسب شده مادر	منطقه
۱	۷ الی ۹	روستا
۲	۷ الی ۹	حاشیه شهر
۳	۴ الی ۶	روستا
۴	۴ الی ۶	حاشیه شهر
۵	۲ الی ۳	روستا
۶	۲ الی ۳	حاشیه شهر

ب) نیازمند بودن مادر

استحقاق سنجی و بررسی وضعیت اقتصادی و معیشتی مادران توسط کمیته امداد امام خمینی (ره) انجام می شود. لیست نهایی مادران مشمول حمایت تغذیه ای که یک یا چند شاخص نشان داده شده در جدول بالا را دارا می باشند توسط کمیته امداد امام خمینی (ره) نهایی می شود.